

قانون مربوط بموافقتنامه تفحص واکتشاف واستخراج و بهره برداری نفت بین شرکت نفت ایران و شرکت

ایطالیائی آجیب مینراریا

مصوب ۲۴ مردادماه ۱۳۳۶

ماده واحده- مجلسین موافقتنامه پیوسته را مشتمل بر ۴۷ ماده و ۹ ضمیمه که راجع بتفحص واکتشاف و بهره برداری نفت بین شرکت ملی نفت ایران از یک طرف و شرکت سهامی ایطالیائی آجیب مینراریا از طرف دیگر بامضاء رسیده و مفاد آن طبق مقررات ماده دوم قانون نفت مصوب هفتم مردادماه یک هزار و سیصد و سی و شش مورد تأیید دولت واقع گردیده است تصویب نموده و اجازه مبادله و اجرای موافقت نامه مزبور را میدهد. قانون فوق که مشتمل بر ماده واحده است در جلسه پنجشنبه بیست و چهارم مرداد ماه یک هزار و سیصد و سی و شش بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

قانون بالا در جلسه ۱۳۳۶/۶/۲ بتصویب
مجلس سنا رسیده است.

موافقت نامه

بین شرکت ملی نفت ایران که مرکز آن در تهران است بنمایندگی رئیس
آن جناب آقای عبدالله انتظام و شرکت آجیب مینراریا مقیم میلان
خیابان فراتلی شماره ۱ بنمایندگی آقای انریکوماتی
رئیس شرکت مزبور از طرف دیگر

نظر باینکه شرکت ملی نفت مایل است تولید و فروش نفت ایران را توسعه
دهد و منافع ملت ایران را از طریق بکار انداختن منابع نفتی افزایش بخشد و با فروش
نفت مخصوصاً در بازارهای ایتالیا مساعدت نمایند. و نظر بر اینکه شرکت آجیب مینراریا

که دارای وسائل لازمه میباشد در این عمل امکان همکاری با شرکت ملی نفت ایران را با نظر مساعد تلقی مینماید .

و نظر بر اینکه طرفین موافقت نامه در طی توافق های مقدماتی در مورد نحوه و طریق همکاری جهت عملی نمودن بر نامه مذکور اتخاذ نظر حاصل نموده اند .

طرفین بشرح زیر موافقت مینمایند و مقرر میدارند :

ماده ۱ - شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب مینراریا در ظرف مدت ۶۰ روز از تاریخ اجرای این موافقت نامه یک شرکت سهامی تأسیس خواهند نمود که بِنفع طرفین عملیات مربوط با کتشاف و تولید نفت خام و سایر مواد هیدروکاربور طبیعی و همچنین فروش مواد مستخرج و کلیه عملیاتی را که برای فروش این مواد لازم و مفید باشد انجام خواهد داد .

عملیات شرکت مذکور ممکن است با توافق طرفین شامل امور مربوط به عمل آوردن (تصفیه - تغییر شکل شیمیائی و غیره) مواد مستخرج مورد بحث نیز بشود . در این موافقت نامه هر جا که کلمه «نفت» ذکر میشود مقصود از آن نفت خام و سایر مواد هیدروکاربور طبیعی (که گازهای طبیعی تبدیل شده بمایع هم جزء آن است) میباشد که در حالت طبیعی یافت شود .

ماده ۲ - شرکت مذکور در ماده یک بنام شرکت نفت ایران و ایتالیا (سیرپ) خوانده خواهد شد . شرکت مزبور در کلیه اموری که در اساس نامه ضمیمه شماره یک این موافقت نامه ذکر نشده باشد تابع قوانین ایران خواهد بود .

ماده ۳ - مناطقی از خاک ایران بشرح مصرح زیر بطور مانع للغير در اختیار شرکت سیرپ گذارده خواهد شد که عملیات اکتشاف و تولید مقرر در ماده یک را در آن مناطق انجام دهد .

۱ - ناحیه ای از فلات قاره شمال خلیج فارس بمساحت تقریبی ۵۶۰۰ کیلو

متر مربع .

۲- ناحیه‌ای از دامنه شرقی جبال زاکروس مرکزی بمساحت تقریبی ۱۱۳۰۰ کیلومتر مربع .

۳- ناحیه‌ای از منطقه ساحلی دریای عمان تا ابتدای حدفلات قاره بمساحت تقریبی ۶۰۰۰ کیلومتر مربع .

حدود نواحی فوق بترتیب در ضمائم شماره ۲ و ۳ و ۴ این موافقتنامه معین گردیده است.

ماده ۴- پنجاه درصد از سرمایه اولیه شرکت سیرپ را شرکت ملی نفت ایران و یاشر کتهای تابعه آن خواهند پرداخت و پنجاه درصد دیگر را شرکت آجیب مینراریا و یاشر کتهای تابعه آن تأدیه خواهند نمود .

علیهذا در این موافقت نامه منظور از اصطلاح « شرکت ملی نفت ایران » گروه شرکت ملی نفت ایران و منظور از اصطلاح « آجیب مینراریا » گروه آجیب مینراریا میباشد .

دو گروه مزبور در مورد تشکیل هیئت مدیره نیز دارای حقوق متساوی خواهند بود . بدین ترتیب که نصف عده اعضاء هیئت مدیره از طرف شرکت ملی نفت ایران و نصف دیگر از طرف شرکت آجیب مینراریا انتخاب خواهد شد .

همچنین تساوی مذکور در تشکیل هیئت بازرسی حسابها نیز ملحوظ میشود بدین شرح که نصف اعضاء آن با استثنای رئیس هیئت از طرف شرکت ملی نفت ایران و نصف دیگر از طرف آجیب مینراریا معین میشوند .

ریاست هیئت مدیره بامدیری خواهد بود که از طرف شرکت ملی نفت ایران انتخاب شود و نیابت ریاست بامدیری خواهد بود که توسط آجیب مینراریا معین گردد .

مدیر عامل که در عین حال سمت مدیریت کل را نیز خواهد داشت از طرف شرکت آجیب مینراریا معین میشود اختیارات مدیر عامل و مدیر کل در اساسنامه ضمیمه این موافقتنامه معین شده است .

اداره امور فنی شرکت بدست کارمندانی سپرده خواهد شد که بمعرفی آجیب مینراریا و بانتخاب مدیرعامل تعیین خواهند شد در انتخاب کارمندان مزبور مدیرعامل باتوجه بمقررات ماده ۳۳ این قرارداد عمل خواهد کرد. منظور از اداره امور فنی اداره امور اکتشاف و توسعه و بهره برداری و حمل و نقل و بارگیری نفت میباشد.

رئیس هیئت بازرسی حسابها توسط شرکت امین اموال سوئیسی یا شرکت حسابرسی سوئیسی از میان اشخاصی انتخاب خواهد شد که تابعیت ایران یا ایتالیا را نداشته و بهیچوجه وابسته بیکي از طرفین این موافقت نامه نباشند و هیچگونه منافی در امور نفتی نداشته باشند.

اعضاء هیئت مدیره و اعضاء هیئت بازرسی حسابها و رؤسای شرکت ممکن است ایرانی یا خارجی باشند.

ماده ۵ - شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب مینراریا موافقت مینمایند که سرمایه اولیه شرکت سیرپ که بالغ بر ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال است بر حسب احتیاج عملیات شرکت بتدریج افزایش یابد.

ماده ۶ - برای تأمین ادامه عملیات شرکت سیرپ و برای آنکه تصمیماتی که شرکت مزبور بر طبق مصالح خود اتخاذ میکند مواحه با مانع نشود و بمنظور حسن جریان امور شرکت هر يك از طرفین قرارداد متعهد میشوند تعدادی از سهام سیرپ را که معادل يك درصد کل سرمایه شرکت باشد نزد اتحادیه بانك های سوئیسی تودیع نمایند.

تودیع سهام مذکور با امضای مشترك طرفین بر اساس وکالت بلاعزلی که طبق ماده ۱۸۵ و ماده ۶۷۹ قانون مدنی ایران مشترکاً از ناحیه طرفین تنظیم شده باشد بعمل خواهد آمد.

این وکالت که اعتبار آن تا پایان مدت شرکت محفوظ خواهد بود باید متضمن مراتب مشروحه زیر باشد :

الف - در موردیکه اتحادیه بانک های سوئیس از وکالت استعفا نماید و یا بهر علت دیگری بدان خاتمه دهد میتواند بانک دیگری را که دارای همان درجه از اهمیت باشد بجای خود تعیین کند .

ب - وکیل مکلف است نسبت بکلیه سهامی که با و سپرده شده ورقه حق حضور در مجمع عمومی بیک نفر نماینده که تعیین او برای هر سال قبلا و منتهی تا ۳۱ دسامبر سال پیش باید انجام گیرد تفویض نماید. نماینده مزبور بتوافق شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب مینراریا انتخاب میگردد و در صورت عدم حصول توافق رئیس دادگاه استان (تربیونال کاتونال) ژنو نماینده مذکور را از اتباع یک کشور ثالث انتخاب خواهد نمود مشروط بر آنکه شخص مزبور بهیچوجه در هیچیک از شرکتهای نفتی ذی علاقه نبوده و در عداد کارمندان دولت یا مأمورین بخدمات عمومی نباشد.

ج - نماینده مزبور که بمنظور دادن رأی معین میگردد باید وظیفه نمایندگی خود را در حدود مقررات و روح این موافقت نامه و منحصرأ با رعایت منافع شرکت سیرپ انجام دهد .

در صورت امتناع اتحادیه بانک های سوئیس از قبول وکالت و نیز در صورتیکه اتحادیه مزبور از تعیین بانک دیگری بجای خود خودداری نماید بانکی که باید جانشین آن گردد بتوافق طرفین موافقت نامه و در صورت عدم حصول توافق بدواری معین خواهد گردید .

ماده ۷ - چنانچه علاوه بر وجوهی که طرفین از بابت سرمایه اولیه شرکت و افزایش تدریجی آن پرداخت مینمایند وجوه اضافی دیگری لزوم پیدا کند شرکت سیرپ آن وجوه را از طریق استقراض تأمین خواهد نمود .

چنانچه شرکت سیرپ موفق باستقراض وجوه لازمه نگردد یا شرایط وام بحد کافی مساعد نباشد شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب مینراریا مکلفند هر يك نصف وجوه مورد احتیاج را تهیه نمایند.

نرخ بهره ای که شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب مینراریا از سیرپ مطالبه خواهند نمود در مورد طرفین همیشه بیک میزان خواهد بود و علی ای حال نباید از میزان هفت درصد متجاوز باشد. هزینه های احتمالی دیگری که در مورد تهیه سرمایه مزبور صورت گیرد اضافه بر بهره مسترد خواهد گردید.

ماده ۸ - تهیه نقشه های اکتشافی و همچنین تعیین شرائط و طرز اجرای آنها بر عهده آجیب مینراریا میباشد.

آجیب مینراریا تعهدات ذیل را بر عهده میگیرد:

الف - تهیه و تنظیم نقشه های اکتشاف پس از مشاوره شرکت ملی نفت ایران به هزینه خود.

ب - اجرای نقشه های مذکور که تحت مراقبت و با وسایل مخصوص آجیب بطور مستقیم یا غیر مستقیم صورت خواهد گرفت مخارج تهیه و اجرای نقشه های مذکور شامل کارهای اکتشافی و کلیه مخارج مربوط با استفاده از اراضی خواهد بود.

ج - تسلیم گزارشهای تفصیلی مربوط به پیشرفت کار بشرکت سیرپ بتدریج و بموازات پیشرفت کار و همچنین تسلیم گزارش جامع نهائی.

د - با وجود ترتیبی که طی ماده ۷ فوق درباره تهیه وجوه پیش بینی گردیده است چنانچه عملیات اکتشاف ب نتیجه منفی منتهی شود مخارج مربوط بامور اکتشافی اعم از سهمی آجیب مینراریا و سهمی شرکت ملی نفت ایران تماما بر عهده آجیب مینراریا خواهد بود.

ه - رعایت حقوق و منافع ایران در اجرای عملیات اکتشاف و توسعه.

برای تعیین اینکه مرحله اکتشاف در چه موقع اختتام میابد ضابطه معروف به Field discovery wild cat طبق تعریف فردریک ه. لاهی که در کشور آمریکا مورد قبول واقع گردیده ملاک عمل قرار خواهد گرفت مشروط بر آنکه آزمایشهاییکه حاکی از اختتام عملیات باشد در حضور نماینده شرکت ملی نفت ایران انجام گیرد. شرکت سیرپ در صورتی متعهد استرداد مخارج فوق به آجیب مینراریا و جبران سرمایه ای که برای این مخارج بکار رفته است خواهد بود که در نتیجه عملیات اکتشاف وجود ذخیره نفت بطوری که تولید بمیزان تجارتي از آن امکان داشته باشد بر اساس اصول فنی مورد قبول بین المللی بثبوت رسیده باشد.

قابلیت تولید میدان نفت بمیزان تجارتي در شرایط موجود بازار در صورتی محرز شناخته میشود که مقدار استخراج نفتی که عرفاً قابل پیش بینی است طوری باشد که وقتی برآورد ارزش تمام شده آن برای تحویل در کنار دریا بر اساس احتساب هزینه تولید باضافه کرایه حمل و نقل بارگیری و همچنین باضافه رقمی معادل ۱۲/۵ درصد قیمت اعلان شده که بابت حداقل مالیات و حقوق بدولت ایران بایستی پرداخت شود از قیمت اعلان شده همان نوع نفت کسر گردد سود متناسبی باقی بماند.

بمنظور احراز قابلیت تولید میدان نفت بمیزان تجارتي طبق مفاد این ماده سیرپ عوامل زیر را ملحوظ خواهد داشت :

- ۱- کلیه مدارک موجود حتی اطلاعاتیکه مبتنی بر قیاس بوده باشد.
 - ۲- گزارش مستدل متخصص و یا متخصصینی که عهده دار امر اکتشاف میباشند.
- نظر سیرپ نسبت بقابلیت تولید بایستی مقرون بحسن نیت و صداقت بوده و اظهار آن در مواعد متناسبی صورت گیرد و در اظهار نظر مزبور باید باین مطلب توجه شود که مخارج اکتشاف از طرف آجیب مینراریا بطور مساعده پرداخت شده است.

چنانچه اظهار نظر سیرپ منفی باشد سیرپ مکلف است دلایل مربوط بقابلیت

تولید Field Discovery Wild cat وسایر عواملی که منجر باستنتاج مزبور گردیده و بنظر آن پیش بینی وجود یک میدان نفتی قابل تولید بمیزان تجارتي رابنحو مطلوب طبق مفاد این ماده تجویز نمینماید باطلاع آجیب مینراریا برساند .
در این صورت آجیب مینراریا میتواند عملیات حفاری اضافی اجرا کندو اگر درنتیجه این عملیات جدید اطلاعاتی بدست آید که قابلیت تولید میدان نفت مورد بحث را تأیید کند کلیه مخارجی که بعد از خاتمه Field discovery Wild cat بعمل آمده بعنوان مخارج توسعه وبهره برداری منظور خواهد گردید و بالنتیجه منحصرأ برعهده سیرپ خواهد بود که مکلف است وجه آنرا در ظرف سه ماه از تاریخ انجام مخارج به آجیب مینراریا مسترد دارد .

مقررات این ماده نسبت بمیدانهای نفتی که بعد از میدان اولی پیدا شوند نیز شمول خواهد داشت . در مورد این موافقت نامه کلمه «میدان» (gisement) بهمان معنی کلمه « field » است که ف . لاهی تعریف نموده و در کشور های متحده امریکا مورد قبول واقع گردیده است .

ماده ۹ - بمحض آنکه وجود ذخیره نفتی کافی برای تولید بمیزان تجارتي بمعنی مشروحه در ماده قبل بثبوت رسید .

الف - سیرپ کلیه مخارج بعدی یعنی کلیه مخارجی را که بعد از خاتمه (Field discovery Wild cat) برای توسعه وبهره برداری میدان مورد بحث انجام گردد برعهده خواهد گرفت .

ب - کلیه مخارجی که تا تاریخ خاتمه بابت امورا کتشافی در هر کدام از سه ناحیه مذکوره در ماده ۳ صورت پذیرفته باشد از همان تاریخ بدون احتیاج بتشریفات دیگری طبق مقررات ماده ۱۱ از طرف سیرپ به آجیب مینراریا مسترد خواهد گردید .

ماده ۱۰ - آجیب مینراریا تعهدات ذیل را تقبل مینماید :

الف - آجیب مینراریا بعد از کشف اولین میدان مخارج عملیات اکتشافات که برای تفحص میدانهای نفتی دیگر مورد لزوم می باشد بعنوان مساعده بحساب سیرپ خواهد پرداخت .

ب - آجیب مینراریا قبول مینماید که این مخارج فقط در خاتمه چاه اکتشافی (Field Discovery Wild cat) جدیدی قابل استرداد خواهد بود چنانچه حفر چاه جدید بطور موفقیت آمیزی پایان نیابد استرداد مخارج مزبور بمحض انقضای دوره ۱۲ ساله اکتشاف که طبق ماده ۱۸ پیش بینی گردیده صورت خواهد گرفت بالنتیجه هر بار که میدان نفت جدیدی پیدا میشود تا پایان عملیات اکتشافی بشرح مذکور در این ماده و جوهی که آجیب مینراریا بطور مساعده بحساب سیرپ میپردازد طبق مقررات ماده ۱۱ قابل استرداد خواهد بود .

ماده ۱۱ - بمنظور انجام تعهدات سیرپ در مورد جوهی که ترتیب استرداد آن طبق مواد ۹ و ۱۰ مقرر است شرکت مزبور مبلغی معادل مخارج اکتشاف بیستانکار حساب آجیب مینراریا منظور خواهد نمود و احتساب این وجوه بر اساس صورت مخارجی که آجیب مینراریا در ظرف دو ماه از خاتمه دوره های سه ماهه بسیرپ تسلیم مینماید و از همان روزی که مخارج مذکور انجام گردیده صورت خواهد گرفت. سیرپ حق خواهد داشت که صورت مخارج مزبور را مورد رسیدگی و تحقیق قرارداد و برای احراز صحت آن ارائه اسناد مثبت را بخواهد.

در صورتیکه ظرف مدت یکماه و نیم از تنظیم این صورت مخارج اعتراض نسبت بآن نشود هیچگونه اعتراض دیگری بعد از انقضای مدت مذکور پذیرفته نخواهد شد .

و جوهیکه بابت مخارج اکتشاف طبق مقررات این ماده به بیستانکار حساب منظور میشود در کوتاهترین مدت ممکنه و علی ایحال با قسط سالیانه که میزان آن

نبایستی هیچگاه از معادل ده سنت نسبت به بر بشکه نفت خام صادر شده کمتر باشد از طرف سیریب پرداخت خواهد شد .

پنجاه درصد از جوهیکه بابت استرداد مخارج اکتشاف به بستانکار حساب آجیب مینراریا منظور میشود از طرف سیریب بشرکت ملی نفت ایران پرداخت خواهد گردید .

ماده ۱۴ - سیریب مکلف خواهد بود کلیه مساعی ممکنه را برای اینکه میزان فروش نفت تا حد اکثر افزایش یابد مبذول دارد و باین منظور میزان تولید هر یک از میدانها را باید از کلیه امکانات تولید در حدودیکه با جدیدترین طرق فنی معموله صنعت نفت مطابقت داشته باشد توسعه خواهد داد بر نامه سالانه تولید قبلا و بمنظور تأمین احتیاجات زیر تنظیم خواهد گردید :

الف - تقاضای شرکت ملی نفت ایران برای تأمین احتیاجات مصرف داخلی حوزه اقتصادی هر یک از میدانها مشروط بر آنکه میزان تقاضا از پنج درصد مقدار کل تولید تجاوز ننماید . بهای نفت مزبور از طرف شرکت ملی نفت ایران بقیمت تمام شده باضافه حق العمل بقراری ۱۴ سنت برای هر متر مکعب پرداخت خواهد شد .

ب - کلیه تعهدات و قراردادهای فروش نفت خام که بایستی در محل صدور بخریداران تحویل گردد .

ج - هر نوع امکان فروش دیگری که سیریب در نتیجه آشنائی بوضع بازار ممکن است در نظر بگیرد . سیریب متعهد خواهد بود کلیه مقادیر نفتی را که برای فروش در اختیار دارد مقدم بر دیگران بشرکت ملی نفت ایران و آجیب مینراریا عرضه بدارد . چنانچه شرکت ملی نفت ایران و آجیب مینراریا هیچیک حاضر نشوند این نفت را بشرائطی که قابل قبول سیریب باشد خریداری نمایند سیریب میتواند با شرائطی که برای وی نامساعدتر نباشد آنرا بخریداران دیگر بفروش رساند . هر گاه خریداری دیگری پیدا

نشد سیریب باید با تعدیل پیشنهاد فروش مجدداً بشرکت ملی نفت ایران و آجیب-مینراریا مراجعه نماید.

ماده ۱۳- «قیمت‌های اعلان شده» یعنی قیمت‌هایی که بروفق آن از طرف سیریب نفت خام از نوع و وزن مخصوص معینی درهریک از نقاط صدور بطورعموم بکلیه خریداران عرضه میشود توسط سیریب منتشر و باطلاع شرکت ملی نفت ایران و آجیب مینراریا خواهد رسید. قیمت‌های اعلان شده مذکور باید با قیمت‌های جاری ناحیه خلیج فارس برای فرآوردهائی از نوع و وزن مخصوص مشابه مطابقت داشته باشد. چنانچه سیریب لازم بداند که بخریداران تخفیفی داده شود میزان این تخفیف بنا بر پیشنهاد سیریب بوسیله کمیسیون متشکل از دو نفر از اعضاء هیئت مدیره سیریب که یکی از طرف شرکت ملی نفت ایران و دیگری از طرف آجیب مینراریا انتخاب میشوند معین خواهد شد. تخفیفی که در قیمت اعلان شده در نظر گرفته میشود در مورد هر خریدار با توجه بمقدار تحویلی و طول مدت قرار داد فروش و ترتیب منظم تحویل و تضمین پرداخت و سایر شرایط معین خواهد گردید.

ماده ۱۴-الف- سیریب مکلف خواهد بود از گازهای طبیعی که تولید مینماید در حدودی که پس از رفع حوائج زیر در اختیار دارد هر مقدار که شرکت ملی نفت ایران برای مصرف داخلی ایران (که شامل احتیاجات تهیه مواد مشتقه از گاز در ایران میباشد اعم از آنکه محصولات مزبور در داخل ایران یا در خارج مصرف شود) احتیاج داشته باشد بشرکت ملی نفت ایران تحویل نماید:

۱- احتیاجات سیریب و آجیب مینراریا برای انجام عملیاتی که در این موافقت نامه پیش بینی شده است. سیریب و آجیب مینراریا بابت گاز طبیعی که بنحو مذکور مصرف مینمایند ملزم بهیچگونه پرداختی بشرکت ملی نفت ایران نخواهند

بود. چنانچه عملیات سیرپ شامل تصفیه هم بشود سیرپ حق خواهد داشت گاز طبیعی را برای مصرف سوخت در عملیات تصفیه بکار ببرد و در این صورت سیرپ قیمت گاز مصرفی را از قرار هر هزار متر مکعب معادل پنج درصد حد متوسط واقعی قیمت اعلان شده (روز تحویل) یک متر مکعب نفت خام ۳۷ تا ۳۷/۹ درجه آ.ب. ای از نوع نفت خام آغا جاری فوب بندر معشور بشرکت ملی نفت ایران پرداخت خواهد نمود.

۲- احتیاجات بازرگانی سیرپ برای انجام تعهدات خود مشروط بدانکه تعهدات مذکور پس از مشورت با شرکت ملی نفت ایران دائر براینکه آیا مقدار کافی گاز طبیعی جهت این تعهدات وجود دارد یا نه صورت گرفته باشد.

در مورد گاز طبیعی که توأمأ با نفت خام تولید میگردد تحویل در سردستگاه جداکننده گاز از نفت در میدان نفت انجام خواهد گرفت و در سایر موارد تحویل در نقاطی واقع در داخل میدان گاز یا در نزدیکی آن که طبق تشخیص سیرپ تعیین میگردد انجام خواهد شد.

ب- در مواردیکه گاز طبیعی که طبق مفاد این ماده بشرکت ملی نفت ایران تحویل شده و یا باید تحویل شود گازی باشد که در نتیجه تولید نفت خام بدست میآید مقررات زیر مجری خواهد بود:

۱- چنانچه برای تحویل گاز بشرکت ملی نفت ایران ایجاد تأسیسات اضافی ضرورت داشته باشد سرمایه لازم جهت احداث این تأسیسات برعهده شرکت ملی نفت ایران خواهد بود. گرداندن این تأسیسات و کلیه تأسیسات دیگر تولید و تحویل گاز طبیعی بشرکت ملی نفت با سیرپ خواهد بود.

۲- شرکت ملی نفت هزینه های تحویل گاز طبیعی را که هزینه های گرداندن

تأسیسات مربوطه نیز جزو آن خواهد بود بسیرپ خواهد پرداخت .

ج - در مواردیکه گاز طبیعی که بموجب مفاد این ماده تحویل شرکت ملی نفت ایران شده و یا باید بشود از میدانی تولید شود که محصول آن اساساً گاز طبیعی باشد مقررات زیر مجری خواهد بود :

۱- اگر گاز تولید شده از میدان منحصرأً برای تحویل بشرکت ملی نفت ایران باشد .

شق ۱ - سرمایه ای که برای ایجاد تأسیسات اضافی بمنظور آماده کردن میدان برای بهره برداری و تولید و تحویل بعد از ورود بمرحله تولید لزوم پیدا کند بعهد شرکت ملی نفت ایران خواهد بود گرداندن تأسیسات اضافی مذکور و همچنین کلیه تأسیسات تولید و تحویل گاز طبیعی بشرکت ملی نفت ایران باسیرپ خواهد بود .

شق ۲ - شرکت ملی نفت ایران هزینه تولید و تحویل گاز و منجمله هزینه گرداندن کلیه تأسیسات تولید و تحویل را بسیرپ خواهد پرداخت .

۲ - اگر سیرپ یا آجیب مینراریا از گاز طبیعی میدانی استفاده کنند شرکت ملی نفت ایران ملزم نخواهد بود که چیزی بابت سرمایه لازم برعهده بگیرد کلیه هزینه های عملیات بین استفاده کنندگان از گاز بنسبت استفاده هر یک تقسیم خواهد شد .

ماده ۱۵ - سهم الشرکه هر یک از طرفین و هکذا وجوهیکه باید پرداخت شود ممکن است بصورت ارز و یا تأسیسات یا ماشین آلات (وقطعات منفصله آنها) یا مصالح و ادوات یا حق اختراع یا خدمات خصوصی یا خدمات عمومی یا تدارکات مشابه که از هر حیث برای انجام عملیات مقرر در این موافقت نامه لازم و یا مفید است باشد .

معهدنا هیچگونه پرداختی بصورت غیر نقدی انجام نخواهد گرفت مگر آنکه سیرپ آنرا از لحاظ امور شرکت درخواست نماید. و بهر حال چنین پرداختهائی باید باقیمتها و شرائط قابل رقابت در بازارهای بین المللی منطبق باشد. در مواردیکه پرداخت بصورت غیر نقدی بعمل میآید شرکت ملی نفت ایران یا آجیب مینراریا ارزی را که در نظر دارند طبق مقررات بند ۱ ماده ۲۹ مبنای احتساب سهم غیر نقدی قرار گیرد باطلاع سیرپ خواهند رسانید.

سیرپ احتساب ارزش مورد تقاضا را بعنوان یکی از شرایط مربوط قابل رقابت بودن سهم غیر نقد مزبور تلقی خواهد کرد. در مورد خرید لوازم و تأسیسات و تدارک خدمات و غیره حق تقدم بیازار و محصولات ایتالیائی داده خواهد شد مشروط بر آنکه قیمتها و سایر شرائط قابل رقابت باشند.

ماده ۱۶ - سیرپ حساب عملیات شرکت را طوری نگاه خواهد داشت که وضع کلیه عملیات آن با اسناد روشن و دقیق نمایش داده شود و برای این منظور یک روش حسابداری مناسبی اتخاذ خواهد نمود و در روش مزبور متناسب پیشرفتهائی که در این رشته تحقق میپذیرد تجدید نظر خواهد نمود. در مورد اموال موجود در انبارها سیرپ حساب آنها را بترتیب مناسبی نگاه خواهد داشت. کلیه عملیات حسابداری موضوع این ماده باید مطابق با طرز عمل جاری معمول صنعت نفت باشد استهلاکها بنرخ متوسط سالیانه ۱۴ درصد احتساب خواهد شد.

ماده ۱۷ - از سود ویژه یعنی مجموع درآمد ناویژه پس از کسر کلید هزینه های جاری عملیات خواه در ایران و خواه در خارجه که شامل مخارج اداری و استهلاکات و زیانهای مندرجه در بند (د) ماده ۳۵ قانون راجع بمالیات بردرآمد مورخ ۱۳۲۸ نیز خواهد بود نصف بعنوان مالیات و حقوق دولتی بدولت ایران

پرداخت خواهد گردید و نصف دیگر بالمناصفه بین شرکت ملی نفت ایران و آجیب مینراریا تقسیم خواهد شد. مبلغی که بشرح فوق در وجه دولت ایران پرداخت میگردد شامل کلیه حقوق دولتی معادن و هر گونه پرداخت دیگر بهر عنوان بابت خط لوله یا حمل و نقل یا مالیاتها و عوارض اعم از دولتی یا شهرداری یا سایر مؤسسات عمومی خواهد بود که فعلاً موجود است یا بعداً وضع گردد خواه بطور عادی و خواه بطور فوق العاده و بطور کلی هر گونه حقوقی که بنحوی از انحاء بعملیات سیریب و به درآمد آن یا به منافع آن که بنحوی از انحاء بسهامداران شرکت مذکور پرداخت شود تعلق گیرد.

آنچه فوقاً گفته شد بهیچ وجه مربوط بتعهد پرداخت حقوق خدمات انجام شده (از قبیل آب و برق و حق راهنمایی در بنادر و مجاری فاضل آب و خدمات بهداشتی و غیره) نمیشود ولی در این موارد سیریب از مساعدترین شرائطی که در مورد استفاده کنندگان دیگر مقررات بهره مند خواهد بود.

ماده ۱۸ - عملیات اکتشافی زمین شناسی یا ژئوفیزیك در ظرف شش ماه از تاریخ اجرای این موافقت نامه شروع خواهد شد عملیات حفاری هر موقع که مفید تشخیص داده شود آغاز میگردد ولی شروع این عملیات در هر حال باید قبل از انقضای چهار سال از تاریخ اجرای این موافقت نامه باشد.

عملیات اکتشافی تاموقعی که کشف چاه اکتشافی Field Discovery Witd cat (F.D.W.C.) طبق مفاد ماده ۸ در یکی از نواحی معینه در ماده ۳ صورت پذیرد و یا تاوقتی که کلیه امکانات اکتشافی در نواحی مذکور باعدم موفقیت مواجه گردد ادامه خواهد یافت.

بهر حال ادامه این عملیات پس از انقضای دوازده سال از تاریخ اجرای این

موافقت نامه ممنوع خواهد بود .

چنانچه پس از انقضای مدت دوازده سال هیچگونه نتیجه تجارتي حاصل نگردد این موافقت نامه منفسخ و سیریب منحل خواهد شد .

ماده ۱۹ - برای تضمین حسن اجرای يك برنامه مشخص جهت عملیات اکتشافی بشرح مذکور در ماده ۱۸ و بدون آنکه در مقررات ماده مذکور هیچگونه خدشهای وارد آید موافقت شد که هزینههای پرداختی آجیب مینراریا در دوره اکتشافات نباید مجموعاً از مبلغ ۲۲۰۰۰۰۰۰ دلار امریکائی کمتر باشد .

برای اینکه اجرای عملیات بيك طرز بسیار دقیق و کافی از نظر فنی تأمین شود آجیب مینراریا با حفظ ابتکار کامل در عملیات فنی باید برنامه هاراطوری تنظیم نماید که در چهار سال اول از تاریخ اجرای این موافقتنامه مبلغی معادل هم ارز شش میلیون دلار و در هشت سال بعد جمعاً شانزده میلیون دلار از قرار حداقل سالی دو میلیون دلار خرج شود . چنانچه در انقضای چهار سال اول و در اثر تأخیر در اجرای عملیات تمام مبلغ مذکور خرج نشده باشد مبلغ باقی مانده به حداقل مخارجی که برای هشت سال بعد منظور گردیده اضافه خواهد شد .

از طرف دیگر چنانچه در چهار سال اول بیش از مبلغ پیش بینی شده خرج شده باشد مبلغ اضافه از حداقل مخارج منظوره برای هشت سال بعد کسر خواهد گردید . و بهمین ترتیب در هر سال از هشت سال مذکور فوق که مخارج از میزان حداقل منظوره برای آن سال تجاوز نماید تفاوت مربوطه از حداقل رقم های سالهای بعد کسر خواهد شد .

در ظرف مدت چهار سال اول تحت هیچ عنوانی از لحاظ اقتضای تعقیب عملیات اکتشاف نمیتوان عملیات را تعطیل یا موقوف نمود .

در انقضای مدت چهار سال اول و نیز در آخر هر يك از هشت سال بعد آجیب مینراریا

میتواند عملیات اکتشافی را با اخطاریه سیرپ در صورت تحقق شرایط ذیل تعطیل نماید:

الف - اثبات اینکه تا تاریخ اخطاریه عملیات اکتشافی که طبق برنامه ها میبایستی صورت پذیرد مرتباً انجام یافته و کلیه مبالغ پیش بینی شده برای مدت قبل از تاریخ اخطار بمصرف رسیده است چنانچه تمام مبلغ مذکور خرج نشده باشد نصف مبلغ باقیمانده بایستی قبلاً بحساب دولت ایران بشرکت ملی نفت ایران پرداخت گردیده باشد .

ب - استرداد کلیه نواحی که بمنظور اکتشاف و گذار گردیده است در این صورت دیگر حدود پیش بینی شده در ماده ۲۶ هیچگونه قوت و اعتباری نداشته و موافقتنامه منفسخ تلقی خواهد شد .

ماده ۴۰ - الف - سیرپ بمنظور اجرای عملیات شرکت حق استفاده مانع للغير و مجانی از کلیه اراضی متعلق بدولت ایران واقع در نواحی مشخصه در ماده ۳ را که دولت مذکور بطور مستقیم یا غیر مستقیم مورد استفاده قرار نداده است دارا میباشد . استفاده از اراضی مذکور محتاج موافقت قبلی دولت شاهنشاهی خواهد بود و درخواست این موافقت بایستی از طریق شرکت ملی نفت ایران بدولت تسلیم شود .

مقرراتیکه ذیلاً در مورد اراضی متعلق بمالکین خصوصی ذکر میشود در مورد اراضی دولتی مورد استفاده دولت نیز مجری خواهد بود .

ب - کلیه اراضی دیگر واقع در نواحی مندرجه در ماده ۳ که در ملکیت اشخاص خصوصی باشد و برای منظورهای مقرر در این موافقت نامه مورد احتیاج سیرپ واقع شود از طرف سیرپ خریداری یا اجاره خواهد شد در مورد انجام معاملات خرید یا اجاره این اراضی شرکت ملی نفت ایران هر گونه کمک لازم در حق سیرپ مهذول خواهد داشت .

تقلیل مساحت نواحی که بموجب مقررات ماده ۲۶ صورت میگیرد هیچگونه اثری در حقوق مکتسبه سیرپ راجع به اراضی واقع در قسمت‌هاییکه مشمول تقلیل واقع گردیده است نخواهد داشت .

ج - مقررات بندهای فوق این ماده نسبت بزمین‌هایی هم که برای کلیه عملیات سیرپ مربوط به فروش (ایجاد مخازن و انبارها و دستگاہهای دیگر) در خارج از حدود نواحی مذکور در ماده ۳ لازم باشد شامل خواهد بود .

ماده ۲۱ - چنانچه بمنظور انجام عملیات مندرجه در این موافقتنامه و همچنین عملیات مربوط بفروش سیرپ تقاضای معقولی نسبت بحقوق ارتفاقی (از قبیل حق - راه و حق عبور و همچنین ایجاد و تأسیس جاده و راه آهن و خطوط لوله و مجاری آب و کانال و کابل و خط سیم و غیره در رویا در زیر زمین) در اراضی واقع در حدود نواحی مندرجه در ماده ۳ یا خارج از حدود مزبور در داخل خاک کشور یا در سواحل آن داشته باشد بایستی تقاضای خود را کتباً تسلیم شرکت ملی نفت ایران بنماید. شرکت ملی نفت ایران حقوق مورد احتیاج سیرپ را برای آن تحصیل خواهد نمود و تحصیل این حقوق در مورد اراضی مندرجه در بند (الف) ماده ۲۰ مجانی و در مورد اراضی دیگر منوط به پرداخت قیمت یا مال الاجاره عادله ای خواهد بود که با توجه بنوع زمین و حق مکتسبه معین میگردد سیرپ کلیه پرداخت‌هایی را که شرکت ملی نفت ایران بحساب آن قبول نموده بر عهده خواهد گرفت و از کلیه حقوقیکه تحصیل گردیده استفاده خواهد نمود .

ماده ۲۲ - در تمام مدت دوره اکتشاف سیرپ و همچنین آجیب مینراریا برای انجام عملیات خود اختیارات ذیل را دارا خواهند بود :

حفر، کمانه زدن، نقب زدن، سوراخ کردن، ساختن، برپا کردن، تأسیس

نمودن، برقرار کردن و ایجاد و بکار انداختن و نگاهداری و اداره هر نوع چاه و گودال و حفر حوضچه و کانال و مجرای آب و تأسیسات و تانک و مخزن و سایر وسایل انبار نمودن و دستگاههای جدا کننده گاز از نفت و سایر وسایل تولید عمل آوردن نفت خام و گاز طبیعی و خط لوله و تلمبه خانه و مراکز و تأسیسات تولید نیروی برق و خط کابل و سیم برای نیروی مزبور و تلگراف و تلفن و رادیو و هر گونه وسایل دیگر برای ارتباط کارگاه انبار و دفتر و منزل و عمارت و دستگاه لارویی و بندر و لنگر گاه و اسکله و بارانداز و لوله های بارگیری زیر آبی و تأسیسات بندری و کشتی و قایق و راه آهن و جاده و پل و دوبه و خطوط هوایی و فرودگاه و سایر تأسیسات حمل و نقل و گاراژ و آشپزخانه و کارخانه و ریخته گری و تعمیر گاه و همچنین سایر دستگاههای کمکی که بنظر آیند، شرکت برای تعقیب هدف و انجام وظایف آنها لازم تشخیص داده شود و نیز هر حق و اختیار دیگری را که برای اجرای وظایف آنها ضرورتاً لازم و یا عرفاً مرتبط با آن تلقی گردد دارا میباشند.

در مورد ایجاد راه آهن و بندر و تلفن و تلگراف و رادیو و حمل و نقل هوایی در ایران شرکت های مذکور بایستی اجازه قبلی دولت ایران را کتباً درخواست نمایند و اعطای اجازه مزبور نباید بدون دلیل معقول رد شود و یا بتأخیر افتد.

در مواردیکه بموجب بند دوم از ماده یک دامنه فعالیت سیرپ بتهیه و عمل آوردن محصولات نفتی هم توسعه یابد اختیارات مشروحه شرکت مذکور توسعه یافته شامل تصفیه خانه ها و دستگاهها و تأسیسات تقطیر هم خواهد شد.

ماده ۲۳ - در تمام مدت دوره اکتشاف سیرپ و همچنین آجیب مینراریا

میتوانند برای انجام عملیات شرکت از کلیه آبهای زیر استفاده نمایند:

الف - آبهای روی زمینی و زیر زمینی اراضی که مورد استفاده آنها قرار

گرفته است .

ب- آبهای روی زمینی و زیرزمینی اراضی متعلق بدولت ایران که مورد استفاده دولت نباشد بشرط تحصیل اجازه قبلی که بدون دلیل معقول رد و یا دراعطای آن تأخیر نخواهد شد .

استفاده کنندگان برای مصرف این آبها ملزم بهیچگونه پرداختی نخواهند بود مگر در صورتیکه استفاده مزبور موجب خسارت اشخاص ثالث گردد .

چنانچه درطول مدت اکتشاف سیرپ یا آجیب مینراریا بطور معقول احتیاج به حق استفاده از آبهای اراضی دیگر نیز که در فوق ذکر نشده است پیدا کنند سیرپ حقوق مذکور را بنحوی که خود آن شرکت یا آجیب مینراریا مقتضی بدانند تحصیل خواهد نمود .

قیمت خرید یا مال الاجاره تحصیل حقوق استفاده از آب براساس نرخ عادلانه بوده و نباید از میزانیکه برای حقوق مشابه در نواحی مجاور محل متداول است تجاوز نماید .

این عملیات ممکنست در داخل و یا در خارج نواحی مشخصه در ماده ۳ و بترتیبی که در ماده ۲۱ پیش بینی شده است انجام گردد .

در مورد تحصیل حقوق مندرجه در این ماده و همچنین تحصیل اراضی پیش بینی شده در بند ب ماده ۲۰ سیرپ از مزایاییکه شرکت ملی نفت ایران بموجب ماده ۱۰ اساسنامه خود دارا میباشد استفاده خواهد نمود .

ماده ۲۴ - سیرپ و همچنین آجیب مینراریا در تمام دوره اکتشاف اختیار خواهند داشت که برای عملیات خود و بارعایت حقوق اشخاص ثالث از زمینهاییکه مورد استفاده آنهاست و یا زمینهای متعلق بدولت ایران که مورد استفاده دولت و یا دیگران نیست هر نوع خاک و شن و آهک و سنگ و گچ و سایر مصالح ساختمانی را بکار برند مشروط بر آنکه خسارت وارده بر اشخاص ثالث را که در نتیجه این برداشت یا استفاده

ممکن است متضرر بشوند بمیزان عادلانه ای جبران نمایند .

ماده ۲۵ - در تمام دوره اکتشاف آجیب مینراریا حق خواهد داشت نفتی را که برای عملیات اکتشافی لازم دارد مصرف نموده و فقط بهای تمام شده آن را بسیرپ بپردازد چنانچه تعیین بهای تمام شده بنحو معقول میسر نباشد سیرپ قیمت نفت تحویلی را بپذیرد که برای عملیات اکتشافی آجیب مینراریا مساعد باشد معین خواهد نمود.

ماده ۳۶ - در انقضای سال پنجم از تاریخ شروع عملیات تفحص بیست و پنج درصد از مساحت کل نواحی مندرجه در ماده ۳ کسر خواهد گردید و در آخر سال نهم نیز مجدداً بیست و پنج درصد دیگر از مساحت اولیه کسر خواهد شد. تقلیل مساحت مزبور بر اساس مشخصاتی که توسط آجیب مینراریا در دسترس گذارده خواهد شد بعمل خواهد آمد مشروط بر آنکه مجموع اراضی که مسترد میگردد در هر نوبت از نه قطعه تجاوز ننماید .

بهر حال در انقضای سال دوازدهم تنها زمینهای در اختیار سیرپ باقی خواهد ماند که در آنها میدانهای که بنا بر تعریف این موافقتنامه قابل بهره برداری بمیزان تجارتنی تلقی میشود کشف شده باشد .

ماده ۲۷ - سیرپ و آجیب مینراریا ملزم نخواهند بود که هیچ قسمت از سرمایه های خود را بیوپول ایران تبدیل کنند ولی باید وجوهی را که برای پرداخت هزینه های عملیات خود در ایران لازم دارند، توسط بانک های مجاز بیوپول ایران تبدیل نمایند .

آجیب مینراریا ممنوع نخواهد بود از اینکه وجوه و دارایی را که در خارج ایران دارد آزادانه نگاه دارد و یا آنرا بمیل خود نقل و انتقال دهد و لو اینکه وجوه

و دارائی مزبور از عملیات آجیب در ایران بدست آمده باشد و همچنین ممنوع نخواهد بود از اینکه حسابهای به ارزش خارجی در بانکهای مجاز داشته و آنرا نگاهداشته و یا آزادانه انتقال داده و یا موجودی بستانکار حساب خود را صادر نماید .

سیرپ اختیار خواهد داشت در ایران و خارجه بهر نوع ارزی که برای عملیات خود لازم داشته باشد حساب باز نموده و نگاهدارد .

هر دو شرکت اختیار خواهند داشت وجوه اضافه بر احتیاجات خود را که بیول ایران در ایران دارند بشرط آنکه این وجوه از تسعیر ارزش خارجی حاصل شده باشد به ارزش اولیه تبدیل نمایند و میتوانند ارزی را که بطریق مذکور از تبدیل پول ایران بدست آورده اند انتقال داده یا صادر نمایند .

مدیران و کارمندان غیر ایرانی سیرپ و آجیب مینراریا و خانواده های آنها حق خواهند داشت هر گونه وجوه و دارائی در خارج ایران داشته و یا انتقال دهند و نیز حق خواهند داشت وجوه خارجی مذکور را برای حوائج خود ولی نه بمنظور سفته بازی بایران انتقال دهند . این اشخاص مجاز نخواهند بود که در ایران هیچگونه معامله ارزی بجز از طریق بانکهای مجاز و با طرق دیگری که دولت ایران آنرا اجازه دهد انجام دهند .

سیرپ مجاز است با کارکنان خارجی خود موافقت کند که قسمتی از حقوق آنها را به ارزش خارجی پرداخت نماید مدیران و کارکنان غیر ایرانی سیرپ و آجیب - مینراریا در خاتمه خدمت خود که ایران را ترک مینمایند حق خواهند داشت مبلغی که از پنجاه درصد حقوق ۲۴ ماهه اخیر خدمت آنها متجاوز نباشد بارز کشور محل اقامت عادی خود آزادانه از ایران خارج کنند .

ماده ۲۸ - دولت ایران اقدامات لازم بعمل خواهد آورد که سیرپ و آجیب

منیراربا بتواند پول ایران را در مقابل ارزش خارجی اعلان شده توسط بانک ملی ایران یا مورد قبول بانک مذکور بنرخ تسعیر بازرگانی معمول به بانکها و بدون هیچگونه تبعیضی نسبت بشرکتهای مزبور خریداری نمایند تمام بهای گواهی نامه ارزی و حق العمل و امثال آن جزء نرخ ارزش محسوب خواهد شد.

«نرخ تسعیر بازرگانی معمول به بانکها» عبارت خواهد بود از نرخ ارز رایج یا متداول بانکها در روز معین برای خرید پول ایران در ازای ارزشهای خارجی که کلاً یا بعضاً از محل صدور کالاهایی که صادرات عمده ایران را (بر حسب ارزش) تشکیل میدهد باستثنای نفت و مواد مشتقه از آن بدست آمده باشد. چنانچه در روز معین چندین نرخ تسعیر برای کالاهای مورد بحث موجود باشد «نرخ تسعیر بازرگانی معمول ببانکها» مطابق با بالاترین نرخهای مذکور خواهد بود.

در صورت بروز اختلاف در مورد اجرای مقررات این ماده هر يك از طرفین میتواند موضوع را بدآوری مراجعه دهند و داور از طرف مدیر کل صندوق بین المللی پول بر حسب تقاضای طرفی که زودتر مراجعه نماید معین خواهد شد. داور طبق موازین عدل و انصاف و بدون آنکه رأیش قابل پژوهش باشد و بدون هیچگونه تقید بتشریفات قضاوت نموده رأی خود را منتهی در ظرف سه ماه از تاریخ قبول داوری صادر خواهد نمود.

هر گاه بعملی در ظرف دو ماه از تاریخ تسلیم تقاضا داور معین نگردد هر يك از طرفین میتوانند اختلاف را بدآوری مقرر در ماده ۴۴ رجوع نمایند.

از لحاظ مقررات این موافقتنامه منظور از بانک ملی ایران بانک مذکور و قائم مقام و جانشین احتمالی آن میباشد.

ماده ۴۹ - شرکت ملی نفت ایران و آجیب منیراربا تقبل مینمایند که هر

يك نصف وجوه مورد نیاز عملیات سیریب را تهیه نمایند فروش نفت خام محصول عملیات سیریب که برای صادرات منظور گردیده در بازارهای جهانی به ارزشهای قابل قبول شرکت ملی نفت ایران و آجیب مینراریا یا ارزشهای اعلان شده بوسیله بانک ملی ایران انجام خواهد شد.

همچنین فروش ممکن است به ارزی که فقط مورد قبول یکی از طرفین باشد انجام گردد مشروط بر آنکه طرف مذکور متعهد شود که سهمی طرف دیگر را بارز مورد قبول او پرداخت کند.

کلیه ارزشهای خارجی که سیریب در نتیجه عملیات خود تحصیل میکند بدون هیچگونه قیدی در اختیار شرکت مذکور باقی خواهد ماند و سیریب مجاز خواهد بود که آنرا بدون هیچگونه محدودیت یا قید و شرط و عوارضی بمنظور تأمین مخارج یا تأدیه قروض خود و بهره مر بوط بان و پرداخت مالیات دولت ایران و سود صاحبان سهام خود مصرف کند.

ماده ۳۰ - حسابها بد دلار امریکائی نگاهداری خواهد شد و عملیاتی که بیول ایران انجام میگردد بریال ثبت خواهد شد. پرداختها و یا دریافتها یکه بیول ایران بعمل آمده است بر مآخذ متوسط ماهیانه نرخ بازرگانی متداول بانکها مر بوط بهمان ماهی که سیریب یول ایران را در مقابل فروش دلار طبق مقررات ماده ۲۸ بدست آورده است بد دلار تبدیل خواهد شد.

پرداختها و دریافتها یکه با ارزشهای خارجی غیر از دلار امریکائی یا یول ایران بعمل آمده باشد چنانچه با ارزشهایی باشد که در ایران برای آن نرخ نباشد نرخ تبدیل آن بد دلار طبق معدل ریاضی متوسط نرخهای ارز روزانه نیویورک خواهد بود که طی ماه مر بوطه خرید یا فروش دلار در مقابل ارزشهای مورد بحث انجام گردیده

است. در مورد ارزهایی که نرخ آن در ایران اعلان شده باشد ابتدا آنرا بریال تبدیل و سپس بـمأخذ معدل ماهیانه نرخ تسعیر تجارتي بانکی بشرح مقرر در ماده ۲۸ بد دلار امریکا تبدیل خواهند کرد.

در آخر هر سال مابه‌التفاوت احتمالی حاصله از تبدیل بد دلار طبق آنچه از دفاتر سیرپ برمیآید (مابه‌التفاوت حاصله از تغییرات نرخ تبدیل ارزهای مختلف بد دلار) بر حسب مورد کسر یا اضافه خواهد شد.

ماده ۳۱ - آجیب مینراریا و سیرپ حق دارند ادوات و ماشین‌آلات و وسائل و وسائط نقلیه آبی و دستگاهها افزار و اسبابها و قطعات یدکی و مصالح الوار مواد شیمیائی و مواد ضروری برای اختلاط و امتزاج وسائل خود و وسایر وسائط نقلیه هواپیما هر نوع مصالح ساختمانی آلات فولادی و ائاثیه و لوازم دفتری مصالح لازم برای مصرف در کشتیها مواد خواربار و البسه و لوازم استحفاظی دستگاههای تعلیماتی و محصولات نفتی که در ایران تهیه و تحصیل میشود و هر گونه اجناس دیگری را که منحصراً از لحاظ صرفه جوئی و حسن جریان عملیات و وظائف آنها طبق این موافقتنامه ضروری باشد بدون هیچ محدودیتی و بدون تحصیل پروانه و با معافیت از هر گونه حقوق گمرکی و هر گونه مالیات و عوارض و حقوق دیگر بایران وارد نمایند کالاهای مذکور شامل کلیه تدارکات طبی و جراحی و بطور کلی حوائج بیمارستانها و همچنین محصولات طبی و دارو و لوازم ائاثیه و اسبابهای لازم جهت تأسیس و گرداندن بیمارستانها و پستهای بهداشتی نیز خواهد بود.

آجیب مینراریا و شرکتهای و مقاطعه کارانیکه بحساب سیرپ در ایران کار میکنند حق خواهند داشت آنچه را بایران وارد کرده اند بنحوی که مقتضی بدانند دوباره خارج کنند. برای این عمل هیچگونه پروانه و اجازه‌ای لازم نبوده و عمل

مزبور از هر گونه عوارض و حقوقی معاف خواهد بود .

آجیب مینراریا و شرکتهای یا مقاطعه‌کاران مذکور همچنین اجازه خواهند داشت با تصویب شرکت ملی نفت ایران که بدون دلیل معقول نباید در صدور آن خودداری یا تأخیر بعمل آید اشیاء مورد بحث را در ایران بفروش رسانند در چنین صورتی اشخاص ثالث که این اشیاء بتصرف آنها درمی‌آید نسبت پرداخت عوارض و انجام تشریفات جاری طبق قوانین و آئین‌نامه‌ها و همچنین تهیه اسناد لازم جهت ترخیص اشیاء مذکور بنام آجیب مینراریا و یا شرکتهای و مقاطعه‌کاران نامبرده مسئول خواهند بود .

آجیب مینراریا و سیریب حق دارند کلیه اجناسی را که برای استفاده و مصرف کارکنان و خانواده‌های آنها لازم تشخیص گردد بدون احتیاج بکسب هیچگونه اجازه و بدون رعایت مقررات دولتی مربوط به انحصارها ولی با پرداخت حقوق وارداتی و عوارض گمرکی و سایر مالیات‌هاییکه در موقع ورود بطور عموم بدان تعلق گیرد بایران وارد نمایند این قبیل اجناس قابل فروش نخواهد بود مگر بکارکنان مذکور و خانواده آنها آنها صرفاً برای استعمال و مصرف آنها .

با حفظ حقوق مشروحه فوق آجیب مینراریا و سیریب در مورد خرید مصالح و لوازم مورد احتیاج خود برای کالاهای محصول ایران حق اولویت قائل خواهند بود مشروط بر آنکه بتوان این کالاهارا با مقایسه با کالاهای مشابه خارجی در همان شرایط مساعد از لحاظ جنس و قیمت و سهولت‌الحصول بودن و قابلیت استفاده خریداری نموده در مقایسه قیمت اشیاء وارداتی با اشیاء ساخته یا مهیا شده در ایران کرایه و حقوق گمرکی که طبق مقررات این موافقت‌نامه به اشیاء وارداتی مورد بحث تعلق میگیرد ملحوظ خواهد بود .

کلیه صادرات و واردات مذکور در این موافقت نامه مشمول تشریفات جاری گمر کی خواهد بود ولی این تشریفات نباید هیچگاه از آنچه معمولاً مجری است سخت تر باشد با تصریح باینکه در مورد معافیت های مقرر در این موافقتنامه هیچگونه پرداخت یا عوارض نباید مطالبه شود .

انجام این تشریفات بایستی بطور ساده و سریع صورت گیرد و برای تأمین این منظور ممکن است بین مقامات گمر کی ایران و سیرپ و آجیب مینراریا توافق هایی بعمل آید .

ماده ۳۲ - صدور نفت از حقوق گمر کی و مالیات صادراتی معاف بوده و مشمول هیچگونه مالیات یا عوارض یا پرداخت های دیگری بمقامات دولتی ایرانی اعم از مرکزی یا محلی نخواهد بود .

صدور نفت از ایران کاملاً آزاد بوده و محتاج به هیچگونه پروانه و تشریفات خاصی نخواهد بود مگر تنظیم اسناد و انجام تشریفات که در قسمت ششم ماده ۳۱ این موافقت نامه مقرر است .

در مورد آنچه راجع بصادرات در این ماده قید شده و آنچه راجع بواردات و صدور مجدد آن در ماده ۳۱ این موافقت نامه مقرر است صادر کننده و وارد کننده نسبت به بیمه کردن کشتی و ملوانان و محمولات و کرایه حمل و تشخیص میزان بیمه مزبور و تعیین بیمه گر مختار خواهند بود .

ماده ۳۳ - سیرپ مکلف بتقلیل استخدام کارمندان خارجی خواهد بود و برای این منظور دقت خواهد نمود که استخدام این کارکنان تا حدودی که بطور معقول عملی باشد منحصرأً برای تصدی مشاغلی صورت گیرد که سیرپ نتواند برای اشغال آنها ایرانیانی که دارای معلومات و تجربیات لازم باشند پیدا کند .

مخصوصاً سیرپ با همکاری شرکت ملی نفت ایران و آجیب مینراریا طرح و برنامه‌ای برای کارآموزی و تعلیم فنی و صنعتی تنظیم خواهد کرد و برای اجرای آن همکاری خواهد نمود تا کارمندان ایرانی با فرا گرفتن تعلیم لازم در کوتاهترین مدتی که عملاً ممکن باشد جایگزین کارمندان خارجی گردند و بکارمندان ایرانی فرصت و امکان آن داده شود که در عملیات سیرپ مشاغل مسئولیت دار را احراز نمایند.

ماده ۳۴ - در تاریخ انقضای این موافقت نامه سیرپ منحل خواهد شد.

اموال سیرپ ممکن است در آن موقع بفروش برسد و یا بصورت جنسین صاحبان سهام متناسب سهامی که دارند تقسیم گردد.

کلیه تأسیسات ثابت و تمام اراضی شرکت ملی نفت ایران منتقل خواهد گردید بدون آنکه در مقابل آن چیزی مطالبه شود مشروط بر اینکه کلاً مستهلك شده باشند.

ماده ۳۵ - با حفظ مقررات ماده ۱۹ و ماده ۲۶ این موافقت نامه برای مدت

بیست و پنج سال از تاریخ شروع بفروش نفت معتبر خواهد بود.

قبل از انقضای سال بیست و سوم هر یک از طرفین میتواند قصد خود را در این باره اعلام نماید و در این صورت اعتبار موافقتنامه بخودی خود از روز انقضای بیست و پنج سال برای مدت پنج سال تمدید خواهد شد قبل از انقضای سال سوم از مدت پنج ساله تمدید هر یک از طرفین میتواند طرف دیگر را از قصد خود دایر بر یک تمدید دوم پنج ساله مطلع نماید و در این صورت نیز موافقت نامه برای مدت پنج سال دیگر از تاریخ انقضای پنج سال اول تمدید خواهد شد. و بالاخره هر یک از طرفین میتواند با رعایت تشریفات فوق یک تمدید پنج ساله

نهایی تقاضا نموده و بدست آورد .

در مورد دومین و سومین تمدید بترتیب زیر اقدام خواهد شد :

هر گاه وقتی تقاضای تمدید از طرف سیرپ بعمل می‌آید شرکت‌های نفتی خارجی دیگری که با شرکت ملی نفت ایران بمنظور فعالیت‌های مشابهی مشارکت نموده‌اند و تا آن تاریخ از لحاظ تولید نتایجی معادل و یا بهتر از نتایج حاصله از طرف سیرپ بدست آورده‌اند موافقت‌نامه‌هایی منعقد ساخته باشند که شرایط آن رویه‌مرفته برای دولت ایران یا شرکت سیرپ از شرایط موافقت‌نامه حاضر مساعدتر باشد کابیه شرایط موافقت‌نامه‌های مذکور شامل مدت تمدید مورد تقاضای سیرپ نیز خواهد شد مشروط بر آنکه این شرایط در ظرف مدت سه ماه از جانب طرف ذی‌علاقه بطرف دیگر موافقت‌نامه اطلاع داده شود .

آجیب مینراریا میتواند از سیرپ درخواست کند که از تقاضای تمدید دوم و سوم صرف‌نظر نماید و سیرپ ملزم بقبول و انجام این درخواست میباشد .
طرفین تصریح مینمایند که آغاز عملیات فروش در مورد هر میدان نفت بخصوص تاریخی خواهد بود که تأسیساتی که جهت حمل و بارگیری منظم برای بهره‌برداری لازم میباشد آماده شده و اولین ۲۰۰۰۰ تن نفت از محصول آن میدان بفروش رسیده باشد .

بعد از کشف نفت بمیزان تجارتهی سیرپ با توجه بمنافع خود شروع با اقداماتی خواهد کرد که در مدت معقولهی که حتی الامکان باید کوتاه باشد میدان را برای استفاده جهت انجام اولین فروش آماده گرداند .

ماده ۳۶ - مقررات این موافقت‌نامه نسبت بمدت اصلی و تمدیدهی بعدی در مورد هر میدان جداگانه منظور خواهد گردید و مبدأ مدت از آغاز فروش نفت محصول آن میدان خواهد بود .

ماده ۳۷ - الف - چنانچه در اثر حوادثی از قبیل جنگ و شورش و اغتشاشات داخلی و اعتصاب و طوفان و جز رومد و سیل و بیماریهای همه گیر (ایدمی) و انفجار و آتش سوزی و برق و زمین لرزه و حوادث دیگری خارج از اراده اشخاصی که بموجب این موافقت نامه تعهداتی بر عهده دارند اجرای این تعهدات غیر ممکن شود یا بموجب جلوگیری از انجام آن یا تأخیر در انجام آن گردد بطوریکه نتیجه منتهی بعدم اجرای موافقت نامه شود این عدم اجرا تخلف از این موافقت نامه تلقی نخواهد شد. هر یک از موانع حاصله از علل فوق که بیش از یکسال ادامه یابد موافقت نامه حاضر را برای همان مدت قانوناً تمدید خواهد نمود.

ب - با حفظ مقررات بند ۲ از ماده ۳۹ و قایمی غیر از آنکه در بند الف این ماده ذکر شده بعنوان فورس ماژور تلقی خواهد شد مشروط بر آنکه بر طبق اصول حقوق بین المللی مشمول عنوان فورس ماژور شناخته شود.

ج - هیچیک از مقررات این ماده مانع از آن نخواهد بود که هر یک از طرفین این موافقت نامه بتواند هر مسئله ای را طبق مقررات ماده ۴۴ بدواری مراجعه نماید و لو اینکه این موافقت نامه بعلت عدم امکان اجرای مقررات آن فسخ شود.

ماده ۳۸ - الف - طرفهای این موافقت نامه عبارتند از (۱) شرکت ملی نفت ایران (۲) شرکت آجیب مینراریا.

ب - این موافقت نامه بقوت و اعتبار خود باقی خواهد ماند و لو آنکه یکی از شرکای مؤسس شرکت سیرپ یا کلیه شرکای آن تمام و یا قسمتی از سهام خود را با موافقت سیرپ و طبق مقررات اساسنامه آن با شخص ثالث منتقل نمایند. در این صورت حقوق و تعهدات ناشیه از این موافقت نامه آنچه بعنوان شرکای

سیریب بشرکت ملی نفت ایران و شرکای گروه آجیب مینراریا تعلق میگیرد به اشخاص ثالث مذکور منتقل خواهد شد بدون آنکه این انتقال بتعهداتی که بموجب این موافقت نامه شرکت ملی نفت ایران و آجیب مینراریا بعنوان طرفهای این موافقت نامه دارند خدشه وارد آورد.

ج- هرگاه وظایف شرکت ملی نفت ایران بشخص دیگری که تحت اختیار دولت ایران یا مسئول در مقابل دولت ایران باشد محول گردد کلیه تعهداتی که شرکت ملی نفت ایران بموجب این موافقت نامه دارد بر عهده شخص مذکور خواهد بود.

هرگاه شرکت ملی نفت ایران از میان برود و وظایف آن بشخص دیگری که تحت اختیار دولت ایران یا مسئول در مقابل آن باشد محول نگردد تعهدات شرکت ملی نفت ناشیه از این موافقت نامه بر عهده دولت ایران خواهد بود.

ماده ۳۹- طرفهای موافقت نامه تعهد مینمایند که شرایط و مقررات این موافقتنامه را بر طبق اصول حسن نیت و صمیمیت متقابل اجرا نمایند و هم عبارات و هم روح شرایط و مقررات مذکور را محترم شمارند.

هیچگونه اقدام قانونگذاری یا اداری اعم از آنکه جنبه عمومی یا جنبه خصوصی داشته باشد و یا عمل دیگری از هر قبیل از طرف دولت ایران و یا مقامات دولتی ایران (اعم از مرکزی یا محلی) این موافقتنامه را الغاء نخواهد نمود و در مقررات آن اصلاح و یا تغییری بعمل نخواهد آورد و مانع و مخل حسن اجرای مقررات آن نخواهد شد. الغاء یا اصلاح و یا تغییر این موافقت نامه فقط با توافق و رضایت طرفهای آن ممکن خواهد بود.

در صورتیکه بین قوانین موجوده با مقررات این موافقت نامه اختلافی باشد مقررات این موافقت نامه معتبر خواهد بود.

جز در مواردیکه طرفهای این موافقت نامه بنحودیگری توافق نمایند این موافقت نامه قبل از انقضاء مدت آن فسخ نخواهد شد مگر در صورتیکه هیئت داوری که طبق مقررات ماده ۴۴ این موافقت نامه تعیین شده باشد، بموجب رأی خود موافقتنامه را بعلت نقص مقررات آن و یا بعلت آنکه اجرای موافقت نامه بکلی غیر مقصور گردیده فسخ شده اعلام کند.

ماده ۴۰- نظر به اختلاف ملیت طرفهای موافقت نامه تعبیر و تفسیر و اجرای این موافقت نامه تابع اصول مشترکی خواهد بود که بین قوانین جاریه ایران و ایتالیا موجود میباشد و در صورتیکه چنین اصول مشترکی موجود نباشد تابع اصول حقوقی خواهد بود که مورد قبول کشورهای متمدن بطور عموم باشد (مخصوصاً اصولیکه از طرف دادگاههای بین المللی بر طبق آن عمل شده باشد).

ماده ۴۱- این موافقت نامه بزبانهای فرانسه و فارسی و ایتالیائی تنظیم گردیده است و متن فرانسه آن رسمیت دارد. در موارد ارجاع به داوری متن های فارسی و ایتالیائی ممکن است بعنوان کمک در تفسیر در اختیار داوران قرار گیرد.

ماده ۴۲- کلیه اختلافات حاصله ممکن است بیک هیئت سازش مختلط مرکب از چهار عضو مراجعه شود که هر یک از طرفین دو نفر آنرا تعیین خواهند نمود و وظیفه هیئت مزبور این خواهد بود که راه حل دوستانه ای برای موضوع اختلاف پیدا کند. هیئت سازش پس از استماع اظهارات طرفین یا نمایندگان آنها رأی خود را ظرف سه ماه از تاریخ ارجاع موضوع اختلاف به هیئت مزبور صادر خواهد کرد. رأی مزبور در صورتی الزام آور خواهد بود که با توافق صادر شده باشد.

ماده ۴۳- (۱) کلیه اختلافات مربوط بمسائل فنی یا محاسباتی ممکن است با توافق طرفین بکارشناس واحد و یا هیئتی مرکب از سه نفر کارشناس ارجاع گردد

دو نفر از سه کارشناس مزبور را طرفین انتخاب خواهند کرد (هریک یک نفر) و نفر سوم با توافق طرفین معین خواهد شد. اگر طرفین نتوانند در انتخاب کارشناس واحد یا کارشناس سوم توافق کنند هر یک از طرفین میتوانند در مورد امور فنی از مدیر «آید گنوسیسه تکنیسه هوخ شوله» زوریخ Eidgenossische Technische Hochschule در مورد امور محاسباتی از رئیس شوایز ریشه کامر فور رویونیوزون زوریخ Schweizerische Kammer Fur Revisionswesen تقاضا نمایند که کارشناس مذکور را معین نماید.

چنانچه ظرف مدت سی روز از تاریخ ارجاع امر بکارشناسی طرفین نتوانند راجع بترتیب فوق یعنی ارجاع به کارشناس واحد یا به هیئت کارشناسی سه نفری توافق حاصل نمایند قضیه از طریق داوری مقرر در ماده ۴۴ تعقب خواهد شد.

۲- تعیین کارشناسان یا کارشناس بوسیله طرفین بایستی ظرف سی روز از تاریخ ارجاع امر بکارشناس انجام پذیرد.

در مورد تعدد کارشناسان انتخاب کارشناس سوم در صورتیکه بتوافق طرفین باشد ظرف همان مدت یک ماه و در غیر این صورت ظرف مدت شصت روز انجام خواهد شد.

تعیین کارشناس واحد در صورتیکه بتراضی طرفین عملی شده باشد بوسیله مؤسسه فنی یا مؤسسه محاسباتی مذکور در فوق ظرف مدت نمود روز از تاریخ ارجاع امر بکارشناس انجام خواهد گرفت.

۳- طرفین باید مسائل فنی یا محاسباتی را که مورد اختلاف واقع میشود بطرز روشن و صریح مشخص سازند. رأی کارشناس واحد یا هیئت سه نفری کارشناسان باید ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ انتخاب آنها صادر گردد. چنانچه موضوع اختلاف به هیئت سه نفری ارجاع شده باشد ممکن است رأی با کثرت صادر شود. کارشناس

واحد یا کارشناسان باید رأی خود را منحصرأ نسبت بمسائل فنی و یا محاسباتی صادر نمایند و رأیی که بدین ترتیب داده میشود قطعی و برای طرفین الزام‌آور خواهد بود.

۴- هر گاه ضمن رسیدگی که از طرف کارشناس واحد یا کارشناسان بعمل می‌آید مسئله‌ای پیش آید که بنظر کارشناسان و یا هر يك از طرفین جنبه حقوقی داشته باشد (باتوجه باینکه کلیه مسائل مربوط بتفسیر این موافقت نامه مشمول این عنوان خواهد بود) و تعیین آن مسئله برای اخذ تصمیم نسبت به موضوع فنی یا محاسباتی مورد بحث لزوم پیدا کند در آن صورت مسئله حقوقی مزبور اگر بتوافق طرفین حل نشود بایستی بوسیله طرفین و یا یکی از آنها خواه بصوابدید خود و خواه بدرخواست کارشناسان بدآوری مقرر در ماده ۴۴ ارجاع گردد.

۵- بمحض آنکه یکی از طرفین طرف دیگر را از قصد خوددائر بر ارجاع يك مسئله حقوقی بدآوری مقرر در ماده ۴۴ اعلام نمود و مسئله مذکور را مشخص کرد ارجاع امر بدآوری از طرف اعلام کننده طبق ماده ۴۴ شروع شده تلقی خواهد شد.

۶- بروز يك مسئله حقوقی بمعنای پیش بینی شده در بندهای فوق‌الزاماً موجب توقیف رسیدگی کارشناسان نخواهد بود مگر آنکه بنظر خود کارشناسان مسئله حقوقی مزبور نوعی تشخیص گردد که ادامه رسیدگی قبل از تعیین تکلیف آن مفید نباشد. چنانچه رسیدگی از طرف کارشناسان تعیین تکلیف مسئله حقوقی معلق بماند طرفین مکلفند بمحض تعیین تکلیف مسئله مزبور کارشناسان را از آن مطلع سازند تا رسیدگی موضوع فنی یا محاسباتی مورد اختلاف را تعقیب نموده زودتر بمرحله تصمیم نهائی برسانند.

ماده ۴۴ - کلیه اختلافات ناشیه از تفسیر و تعبیر و اجرای این موافقت نامه حتی راجع به اعتبار همین ماده دآوری و راجع بصلاحت داوران یا راجع به بطلان قرارداد

بوسیله يك هیئت داورى سه نفرى حل و فصل خواهد شد و هر يك از طرفین يك نفر از داوران را تعیین و دو نفر داور مزبور داور سوم را که سمت هیئت نیز با او خواهد بود انتخاب خواهند کرد .

هر گاه دو نفر داور نتوانند در تعیین سرداور توافق حاصل نمایند رئیس دادگاه استان ژنو (تریبونال کانتونال دوژنو) بر حسب تقاضای طرفی که زودتر مراجعه نماید سرداور مذکور را معین خواهد نمود .

داوران از اتباع کشورهای ثالث یعنی غیر از ایران و ایتالیا انتخاب خواهند شد با قید اینکه انتخاب آنها ممکن است از میان قضات و استادان دانشگاه و وکلای دادگستری که رسماً حق محاکمه در دیوانهای تمیز و دادگاههای استیناف داشته باشند انجام گیرد .

محل داوری در ژنو خواهد بود .

تشریفات داوری را طرفین معین خواهند نمود و در غیر این صورت تابع مقررات قانون محل داوری خواهد بود .

طرفی که تقاضای ارجاع بداورى بنماید بایستی مسائلی را که مایل است بداورى ارجاع گردد و همچنین نام و مشخصات و نشانی داور اختصاصی خود و قبولی او را بطرف دیگر اطلاع دهد . طرف مقابل باید ظرف مدت سی روز نام و مشخصات و نشانی داور اختصاصی خود و قبولی او را با ذکر مسائلی که او نیز خواستار ارجاع آن بداورى میباشد بطرف تقاضا کننده اخطار نماید .

در صورت عدم صدور این اخطار رئیس دادگاه استان ژنو بر حسب درخواست طرف متقاضی داور اختصاصی طرف مستنکف را معین خواهد نمود .

داورهای اختصاصی طرفین بایستی ظرف سی روز از تاریخ انتخاب خود داور

سوم را تعیین نمایند و چنانچه ظرف مدت مذکور داور سوم معین نشود هر يك از طرفین میتواند از رئیس دادگاه استان ژنو تقاضا نماید که داور سوم را انتخاب کند. داور سوم باید ظرف مدت سی روز از تاریخ انتخاب قبولی خود را اعلام دارد. هر گاه داور سوم ظرف مدت مذکور قبولی خود را اعلام ندارد در حکم رد تلقی خواهد شد و در این صورت بایستی تجدیداً انتخاب بعمل آید.

طرفین باید اسناد و مدارك خود را ظرف سی روز از تاریخ تشکیل هیئت داورى در پنج نسخه به مقر هیئت که از طرف رئیس آن معین خواهد شد ارسال دارند. داوران میتوانند کارشناسانی انتخاب کنند تا نسبت بنکاتی که از طرف داورها ارجاع میشود گزارش بدهند.

کلیه موارد نیابت قضائی و هر گونه تصمیمات دیگر هیئت داورى ولودر موارد اقدامات موقت و فوری بایستی بر حسب درخواست داوران بوسیله مراجع قضائی صلاحیت دار سوئیس رسماً تصدیق و برای اجرا به رئیس دادگاه مدنی محل اجرا ابلاغ گردد.

رأی داورى بایستی ظرف مدت ۱۲۰ روز از تاریخ اعلام قبولی داور سوم صادر گردد.

داوران میتوانند مدت مزبور را در صورتیکه ضروری تشخیص دهند برای یکصد و بیست روز دیگر تمدید نمایند.

هیچگونه تمدید دیگری جز با موافقت طرفین صورت نخواهد گرفت چنانچه نتایج تحقیقات در مدت مقرر بدست داوران نرسد داوران میتوانند رأی خود را بدون توجه بمدارك نرسیده صادر و درباره جهات عدم تسلیم مدارك مزبور منصفانه اتخاذ نظر نمایند.

زبان رسمی داوری فرانسه خواهد بود .

کلیه مکاتبات پیش بینی شده در این ماده بایستی بوسیله پست سفارشی ارسال گردد .

رأی داوری ممکن است بامضای اکثریت داوران صادر گردد .

حق الزحمه داوران از طرف رئیس هیئت معین خواهد شد و در صورت بروز اختلاف رئیس دادگاه ژنو آنرا معین خواهد نمود .

هرگاه رئیس دادگاه استان ژنو وظایفی را که بموجب این ماده در صلاحیت وی قرار داده شده است نتواند انجام دهد یا انجام آنرا قبول نکند وظائف مزبور از طرف رئیس دادگاه استان لوزان و در صورت عدم انجام و یا عدم قبول از طرف نامبرده از طرف رئیس عالی ترین دادگاه کشورهای دانمارك یا سوئد یا برزیل بترتیب ذکر اسامی انجام خواهد شد .

طرفهای قرارداد تعهد مینمایند که رأی داوری را قطعی تلقی نموده و باحسن نیت آنرا بموقع اجرا گذارند .

ماده ۴۵ - طرفهای قرارداد مکلفند همه نوع تسهیلات (منجمله حق ورود به نواحی عملیات) را برای کارشناس یا کارشناسان یا داور واحد یا هیئت داوری فراهم نمایند تا بتوانند هر گونه اطلاعی را که برای تعیین تکلیف اختلاف لازم باشد بدست آورند . عدم حضور یا امتناع یکی از طرفها نمیتواند مانع یا ماخل جریان داوری در يك یا همه مراحل آن بشود .

هرگاه یکی از کارشناسان یا یکی از اعضاء هیئت داوری یا داور واحد پس از قبول سمت خود بعللی نتواند وظائف خود را انجام دهد و یا از شرکت در مذاکرات و رسیدگیهای داوری خودداری نماید طرفهای موافقت نامه میتوانند راجع بتعیین

جانشین او توافق نمایند و در صورت عدم حصول توافق در مورد کارشناس همان مرجع فنی مذکور در ماده ۴۳ اقدام بتعیین کارشناس جدید خواهد نمود و در مورد داور تعیین جانشین او از طرف رئیس دادگاه فدرال سوئیس بر حسب تقاضای طرفی که زودتر مراجعه نماید بعمل خواهد آمد .

نسبت بموارد پیش‌بینی شده در این ماده مدت داوری برای يك مهلت چهار ماهه جدید تمدید خواهد شد .

ماده ۴۶ - وزارت دارائی دارای همه گونه صلاحیت و اختیار لازم جهت اجرای مقررات این موافقت‌نامه از طرف دولت ایران خواهد بود . وزارت مذکور از طرف دولت ایران دارای اختیار اجرای هر عمل و دادن هر گونه توافقی که بر طبق موافقت‌نامه یا مربوط بدان لازم یا مقتضی باشد و یا موجب تحقق یافتن عملیات آن بوجه احسن گردد خواهد بود و هر عملی که در این مورد انجام دهد و هر توافقی بنماید برای دولت ایران الزام آور شناخته خواهد شد . طرفهای این قرارداد برای اجرای هر عمل و یا تحصیل هر گونه توافق باید بوزارت مزبور مراجعه نمایند . کلیه مقامات ایرانی بایستی از کلیه دستورهای وزارت دارائی مربوط به اجرای این موافقت‌نامه متابعت نمایند و مقامات مذکور در اجرای این امر دارای اختیارات تام خواهند بود . هر گاه وزارت دارائی بعللی از اختیاراتی که بموجب مقررات این موافقت‌نامه بآن وزارت داده شده است استفاده و طبق آن عمل ننماید هیئت دولت اختیارات مذکور را به وزارتخانه یا اداره دیگری واگذار خواهد نمود .

ماده ۴۷ - این موافقت‌نامه که از طرف شرکت ملی نفت ایران و شرکت آجیب مینراریا امضاء گردیده و مورد تأیید هیئت وزیران قرار گرفته بموجب مقررات ماده ۲ قانون نفت مورخ ۱۹ مرداد ماه ۱۳۳۶ دارای قوت قانونی خواهد بود . تهران سوم اوت ۱۹۵۷ مطابق با ۱۲ مرداد ۱۳۳۶